

N:o 193.

Af herr **A. V. Ljungman**, om *skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om utredning och förslag i syfte af förbättrad anordning af administrationen utaf rikets sötvattens- och östersjöfischen.*

Under särskildt de senast förflutna femton åren har hos dem, hvilka i vårt land egna sig åt fiskerinäringens utöfning, funnits en ganska allmän önskan efter en ändamålsenligare och kraftigare omvårdnad om denna näring från det allmännas sida, än den som hittills faktiskt kommit densamma till del. Denna önskan har äfven framförts till och behjertats af Riksdagen, som aflåtit skrifvelser till Kongl. Maj:t med anhållan om nödiga åtgärders vidtagande åren 1878 och 1890 samt höjt reservationsanslaget till »fiskerinäringens understöd» år 1889 från 17,600 kronor till 42,000 kronor eller med 24,400 kronor, samtidigt med att aflöningen åt fiskerintendenten öfverfördes från nämnda anslag till anslagstiteln »landtbruksstyrelsen».

Den administration för rikets *sötvattens- och östersjöfischen*, som sist-nämnda år anordnades vid inrättandet af landtbruksstyrelsen, är emellertid, såsom äfven i tidningspressen kraftigt framhållits, »så ytterst otillfredsställande och principvidrig till sin organisation, att det icke ligger inom möjlighetens område att ens tänka ut något i den vägen sämre. Den är naturligen ock i det närmaste enastående i sitt slag och så fullständigt stridande mot allt hvad eljest anses oundgängligt för en god administration i allmänhet och en dugande administration af näringslifvet i all synnerhet, som någonsin en offentlig institution i ett konstitutionelt land kan vara det. En tillfredsställande så kallad administration af näringslifvet anses nemligen nu

Bih. till Riksd. Prot. 1892. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 46 Häft. (N:is 193—194) 1

mera allestädes så enstämmigt böra ske genom, i väsentlig mån åtminstone, på *sjelfstyrelsegrundsatsen* hvilande inrättningar, att det är rent af förvånande, att man, på sätt som skett, kunnat få fram något dylikt som den under landtbruksstyrelsen hörande fiskeriadministrationen. I spetsen för denna står nemligen såsom »chef» fiskeriinspektören, hvilken, tvärt emot hvad eljest inom corpser och stater är fallet, icke är förtroendeembetsman utan oafsättlig, under det att hans underordnade fiskeriassistenter deremot äro afsättlige förtroendetjenstemän. »*En-persons-systemet*», ehuru allmänt förkastadt i fråga om näringarnas så kallade administration, är sålunda här genomfördt i den mest afskräckande form.»

Fiskeriinspektören i landtbruksstyrelsen eger vidare att sjelf eller genom någon af sina underordnade assistenter taga initiativ till särskilda fiskestadgars stiftande, afgifver utlåtanden till länsstyrelserna öfver förslag till dylika stadgar, innan de må af länsstyrelserna fastställas, samt bereder, föredrager och, i händelse af förfall för öfverdirektören, till och med afgör till landtbruksstyrelsen hänvisade fiskerimål, hvarförutom han såsom föredragande för fiskeriärenden inom samma styrelse till följd af sakens natur tydligen blifver den vid dessa ärendens afgörande i regeln bestämmande. Samme embetsman får sålunda i flere instanser handlägga samma ärende, hvilket ju allmänt anses vara »stridande mot andan i vår lagstiftning», ett förhållande som vinner ökad betydelse, då man ihågkommer, att lagstiftningen för sötvattens- och östersjöfiskerna är i öfvervägande grad »prohibitiv», och att åtgärderna för samma fiskens upphjelpande hittills hufvudsakligast gått ut på att reglera och inskränka fiskets utöfning genom *förbud*. Detta är emellertid en form för den offentliga verksamheten till fiskerinäringens främjande, hvars anlitande kräfver den allra största omsorgsfullhet och grannlaggenhet, på det att ingens lagliga rätt må trädas för nära och ingen inskränkning ske uti näringsutöfningen, som icke af vården om enskildes fiskerättighet eller näringens bästa oundgängligen påkallas. Iakttages ej detta, och erbjuder ej den befintliga fiskeriadministrationen största möjliga garantier mot misstag och missbruk vid användningen af förbud såsom medel till fiskets upphjelpande, då kunna rättskränkningar svårligen undvikas och då blifva de fiskeberättigade lätt utsatta för ett förderligt godtycke, gent emot hvilket de i verkligheten stå nästan rättslöse. Dylika garantier stå dock, såsom äfven under de senaste åren kraftigt framhållits, icke att vinna, då fiskeriadministrationen för mycket centraliserats i *en* persons händer, utan måste eftersträfvast genom en klok *decentralisation* och *lokalisering* af samma administration.

Den under landtbruksstyrelsen förlagda fiskeriadministrationen motsvarar, till följd af felaktig anordning, icke de anspråk, fiskeriidkarne med rätta ega ställa på densamma, och den förmår af samma skäl icke heller att tillhandagå Kongl. Maj:t vare sig med tillfredsställande utredningar af för utlåtandes afgifvande emottagna mål eller med de för fiskerinäringens främjande oumbärliga förslagen till nödiga åtgärders vidtagande, hvarför den ock bör snarast möjligt ersättas med en mer tidsenligt organiserad institution.

Då nu medel för åvägabringandet af en förbättrad offentlig omvårdnad om fiskerinäringen år 1889 af Riksdagen beviljats, och då hafsfisket vid rikets vestkust, hvars administration, till följd af sin från sötvattens- och östersjöfiskena väsentligen afvikande samt med sjöfart, handel och industri mera öfverensstämmande beskaffenhet, helt riktigt förlagts under kommerskollegium, föranledt till och för närvarande är föremål för en utredning med syfte att erhålla ett tillfredsställande förslag till en möjligast god anordning af dess administration; så synes tidpunkten vara särskildt läglig för, att Kongl. Maj:t samtidigt äfven företager frågan om anordnandet af en tidsenlig administration för sötvattens- och östersjöfiskena till behandling; och får jag fördenskull med hänvisning till de offentliga handlingar, rörande svenska fiskerinäringens administration, jag af trycket utgifvit och låtit i kammaren utdela, härmedelst hemställa,

att kammaren ville för sin del besluta, att Riksdagen måtte i skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t låta, efter föregången saklig utredning, utarbета och derefter till Riksdagens granskning och godkännande öfverlemna förslag till förbättrad anordning af administrationen utaf rikets sötvattens- och östersjöfiskerna.

Stockholm den 26 mars 1892.

Axel Vilh. Ljungman.